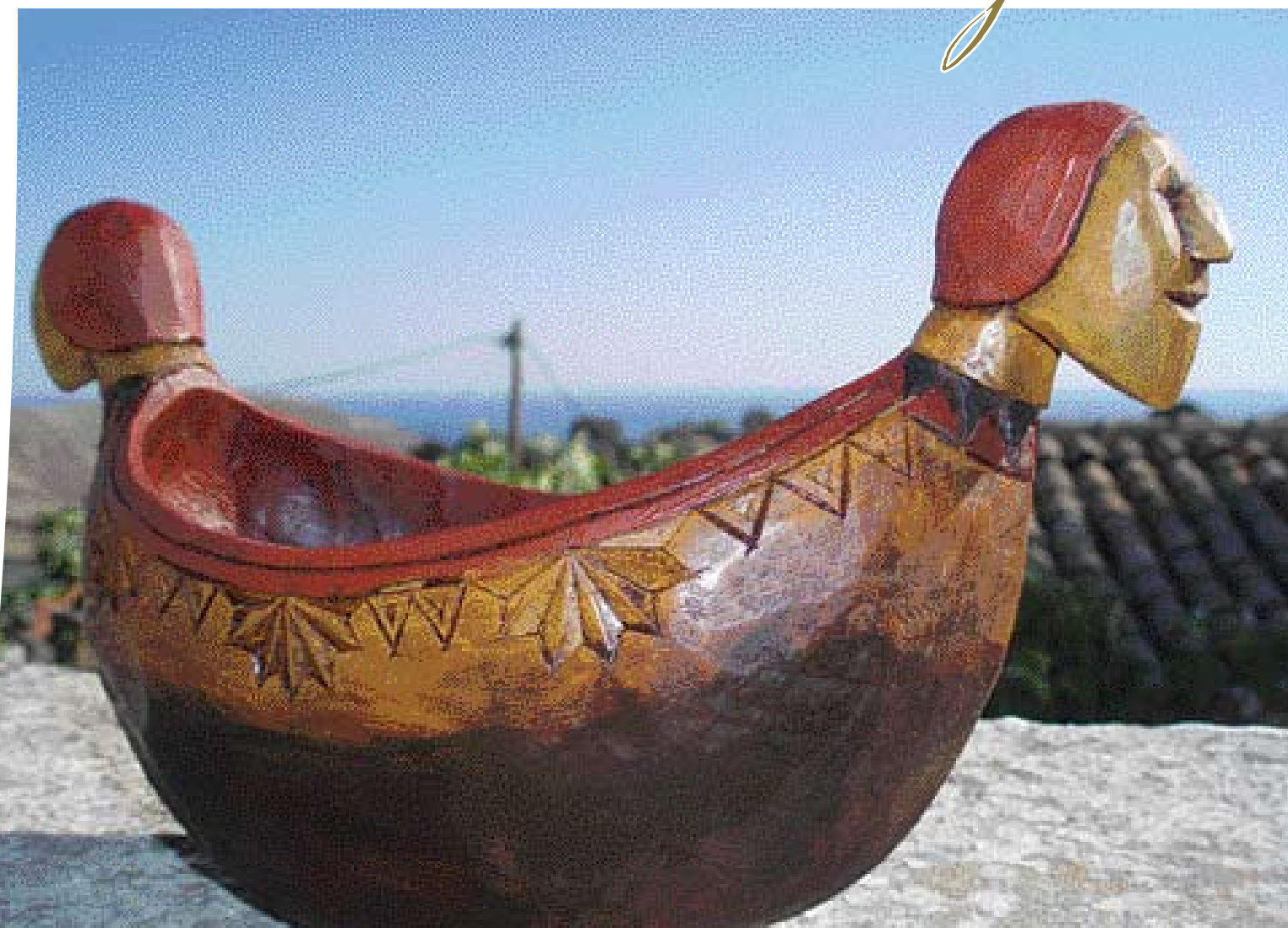


NORSK HUSFLID - "Made in Greece"



Den lille landsbyen er i ferd med å våkne, hanegal høres fra hønsegårdene, etter hvert høres lyder fra esler, høner, sauer og geiter. Morgenstunden er kjølig og god, bøndene er i gang med sitt arbeid og lukten av nystekt brød fra bakeren siger inn i huset. Det er godt å stå opp til en ny arbeidsdag. En arbeidsdag der det jobbes med "hobby" på fulltid. En drøm er gått i oppfyllelse for to husflidsinteresserte fra Norge.

Tekst og foto: Rita og Arvid Renton



Det er ti år siden vi dro for første gang til den greske øya Lesvos og fant denne lille landsbyen, Mesotopos. Menneskemøtene, gjestfriheten og atmosfæren i landsbyen gjorde sitt til at vi hvert år bare måtte tilbake. I 2004 fant vi et koselig hus til salgs i Mesotopos og da var det ikke vanskelig å bestemme seg. Huset ligger i ytterkant av landsbyen, det har en nydelig utsikt ut over Egeerhavet og en gårds plass der en i fred og ro kan sitte med kaffekoppen.

Gammel drøm

Vår lille gårds plass har vært vår arbeidsplass i ett år. Sommeren 2006 tok vi permisjon fra jobber i skoleverket og alt lå til rette for å realisere en gammel drøm. Yngste sønn, som studerer i Oslo, tok ansvar for familiens hus i Lillestrøm, økonomien var på plass etter et boligbytte og bilen ble fylt med diverse treverk, verktøy og dreibenk..

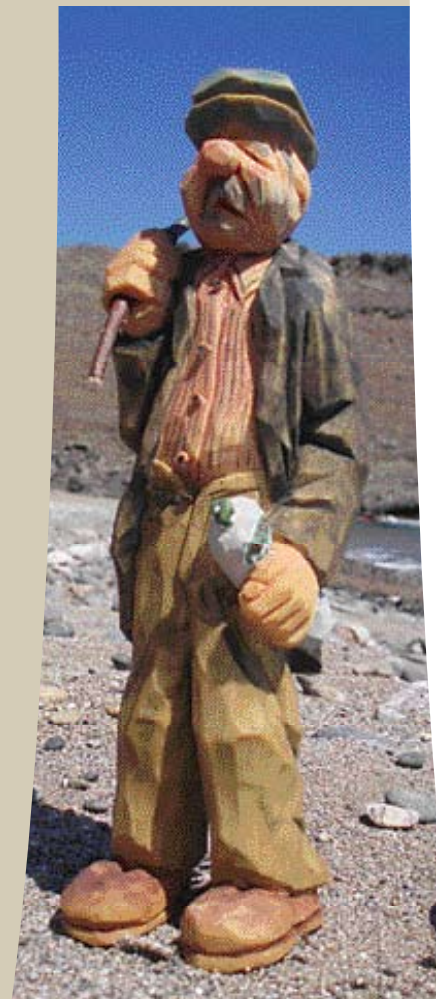
Husflid har vært en stor hobby for oss gjennom mange år. Vi har vært

aktivt med i Lørenskog husflidslag, både som kursdeltagere og kursholdere. I tillegg har vi demonstrert forskjellige husflidsteknikker på flere museum på Romerike og i Oslo. Arbeidsåret i Hellas har i hovedsak bestått av spikking i tre, tredreing og karveskurdskjæring. Vi har prioritert spikking av ølhøner, kjenger (store og små), dreieing av diverse produkter i oliventre og figurskjæring med vekt på greske og norske karikaturer. I tillegg har vi laget mindre spikkeprodukter som "korktryner" og tannpirkeholdere.

Arvid har arbeidet med diverse hudsflidsteknikker etter at kona "lurte" han med på et karveskurdkurs for ca 20 år siden. Han har siden arbeidet med forskjellige teknikker og har også vært kursleder innen neverarbeid, karveskurdskjæring og laging av ølhøner.

Utfordringer

Oliventre er hardt, har et nydelig fargespill og er et spennende treslag å



dreie i. Utfordringen er tørkeprosessen og det er vanskelig å få tørket treet uten sprekking. Resultatet har blitt mange små produkter, som esker, øredobber, nøkkelringholdere, honningpinner og snurrebasser.

Karveskurd er en enkel form for treskjæring der en tar utgangspunkt i geometriske former og mønsteret blir tegnet med passer og blyant. I Mesotopos har det blant annet blitt skåret en del brosjer med mønster i forskjellige variasjoner, i tillegg til mønster på små bokser. Videre har Arvid skåret diverse variasjoner av kjenger og ølhøner. Både store tilpasset øl og mindre til annen type drikk.

I 1995 tok Rita et kurs på Akademiet i Rauland i figurskjæring. Der møtte hun en meget inspirerende og dyktig lærer, norsk – amerikaneren Harley Refsal. Siden den gang har det blitt flere kurs med Harley både på Rauland og i Lørenskog husflidslag. Selv har Rita holdt flere spikkekurs i Lørenskog husflidslag, der det forøvrig er blitt et stort spikkemiljø. Rita er fascinert av å spikke karikaturer av gamle personligheter som er på "vei ut" i vår tid: Gammel bestefar med sekk og Fana-koft og bestemor i arbeid i hjemmet. I Hellas har figurene fått et gresk preg etter inspirasjon fra mange reiser til Hellas: Gamle koner på vei til sin vedfyrte baksteovn, menn med grå dress og bart, mann med ouzoflasken og en ung bonde med sitt tradisjonelle hodeskjerf.

"I Hellas har figurene fått et gresk preg etter inspirasjon fra mange reiser til Hellas:"

Godt naboskap

Mesotopos er en liten landsby med ca 1000 innbyggere på vinterstid og nærmere 3000 innbyggere på som-

meren. Mange av innbyggerne bor og jobber på fastlandet store deler av året og kommer i sommermånedene for å feriere og besøke sine familier. Landsbyen har lite turister og inntil for et år siden, kun én utenlandsk familie med eget hus. Det er en liten by der en ikke låser dørene, folk har tid til hverandre og man tar vare på hverandre. Tar man en spasertur i landsbyen må man regne med å bli bedt inn til en nabo. De gamle konene har god tid og de blir aldri lei av å servere en gresk kaffe og en søt liten rett. Kommunikasjonen går på gresk ved hjelp av kroppsspråk og ordbok. Året har gitt mulighet for økte kunnskaper i det greske

"Det er en liten by der en ikke låser dørene, folk har tid til hverandre og man tar vare på hverandre."

språket. En nødvendighet, da det er svært få i landsbyen som snakker andre språk enn gresk. Alle kjenner hverandre og alle følger med på hva som skjer i en liten landsby som dette. Ligger det et brev til de norske på postkontoret er det gjerne en gammel dame som titter ut av sitt vindu og forteller om nyheten. Posten til landsbyens innbyggere ligger tilgjengelig på disken på postkontoret og brev til utlendingene blir fort observert. Skal man til bakeren for å kjøpe brød må man hilse på alle de greske menn som sitter på torget med kaffekoppen sin. Her hilser alle, store og små.

Ærlighet

Mesotopos har alt som trengs av butikker; Minimarkeder, slakter, grønnsakhandler, elektrisk forretning, bokhandel, jernvarebutikk, byggvarebutikk, møbelforetning og klesforetning. Små butikker der eieren gjerne gjør et ærend ut av bu-

ikken mens døren er åpen og dagens pengebeholdning ligger i en skuff. Slakteren maler og kutter kjøtt mens du ser på og du kan velge nøyaktig den biten du ønsker. Fiskebiler kommer på torget med nattens ferske fisk. Landsbyen har "apotekbud" som samler sammen dagens resepter hos landsbylegen og drar til nærmeste apotek for å hente medisiner. Medisinen blir levert hjem og dette er en "gratis" tjeneste. Butikkene stenges et par – tre timer på ettermiddagen mens store deler av varene til minimarkedet står utenfor. Her stoler alle på hverandre.

Bryllup feires stort i Hellas og i en liten landsby blir ofte alle invitert. Da er det levende musikk til tidlig morgen og unge og gamle feirer sammen. Brudeparet går gjennom gatene og ned til kirken fulgt av musikere som spiller tradisjonell musikk spilt på bouzouki

og trekkspill. Familie og gjester følger etter. Landsbyfester er også et herlig innslag. Alle er med og gleden over sang og musikk er enorm. Allsang er vanlig og alle kan tekstene! Arvid spiller selv bouzouki. Gjennom året har det blitt mange kvelder med samspill sammen med greske musikere og venner.

Øya Lesvos ligger seks kilometer fra Tyrkia og hjemreisen gikk gjennom Tyrkia, Bulgaria, Serbia, Ungarn, Slovakia, Tsjekkia, Tyskland og Sverige til Norge. Bilen ble fylt med vårens arbeid og vi forlot vårt drømmested med blandede følelser og mange gode minner. Og mens vi har spikket i Hellas har det sittet tre voksne sønner hjemme i Norge og spikket figurer, lagd kniver og sydd slirer. Ikke så verst å være foreldre da! Husflidtradisjonen blir holdt ved like.

